imissí (§ 364, odst. 2 ob. zák. obč.,), kterou ovšem má jen vlastník pozemku.

Pokud jde o rozhodnutí N. s. č. 1317 Úr. sb., je potřebné zdůrazniti, že dnešní rozhodnutí přiléhá ke skutkovému stavu, jaký byl konkretně zjištěn, neboť nemožno předvídati všechny jiné variace rušení rozhlasu elektrickými přístroji a z toho snad se podávající nutnost jiného řešení.«

Jiří Hora.

Různost otcovství dvojčat.

Případ paternitní žaloby dvojčat různého pohlaví, o němž jsme svého času referovali,*) prošel nyní všemi soudními instancemi. Opakujeme stručně, že soud první stolice žalobu zamítl, když zkouškou krve bylo zjištěno, že otcovství žalovaného k hochovi nelze vyloučiti, kdežto u děvčete lze je s určitostí vyloučiti. Teorie o naprosté spolehlivosti zkoušky krve, kterou hájí i nejvyšší soud (8659, 14.518, 14.807, 15.767, 16.409 sb. n. s.) byla v tomto sporu podrobena zatěžkací zkoušce. Po podání posudku soudním lékařem byl znalecký důkaz opakován, a to odbornými lékaři serologického ústavu, za použití cizozemského séra — se stejným výsledkem. Poněvadž posudky znalců odporovaly přísežné výpovědi matky dětí, která tvrdila, že v kritické době jen se žalovaným souložila, byla žaloba i druhou a třetí instancí zamítnuta. Znalci prof. dr. Ivan Honl a doc. dr. Frant. Patočka podali posudek, že dvojčata pocházejí ze dvou současně oplozených vajíček, o čemž svědčí také jejich různé pohlaví. Vyvíjí-li se dvojčata ze dvou vajíček, má ovšem podle lékařských zkušeností každý plod vlastní blány a vlastní lůžko. K příkazu odvolací instance zjišťoval soud okresní, aby dedukce znalců byly přezkoumány, jak se porod udál. Porodní asistentka tvrdila jako svědkyně, že šlo o jednovaječná dvojčata, což vyplývá z toho, že praskl toliko jeden měchýř a vyšlo toliko jedno lůžko. Znalec MUDr. Emil Zikmund, profesor Karlovy university v Praze, odmítl správnost a spolehlivost této výpovědi, ježto údaj porodní asistentky o blanách vaječných a placentě je v naprostém rozporu s vědeckým stanoviskem porodnictví, že jestliže děti jsou různého pohlaví, pak vždy jde o dvouvaječná dvojčata. Poukázal na to, že podnes platí these Kussmaulova, že theoreticky je možné, aby spermatem jednoho muže bylo oplozeno jedno vajíčko a spermatem druhého muže druhé, kdyby žena krátce za sebou se dvěma muži souložila; pro člověka však přetěhotnění (superfoekundace) nebylo dosud přesvědčivě prokázáno (Schultze, Bumm, Hoehne atd.). Z tohoto posudku vyvozoval soud, že dvojčata musí pocházeti od téhož otce, takže žalovaný, nemůže-li býti otcem nezletilého děvčete, nemůže býti ani otcem nezletilého hocha.

Zmínky zasluhuje ještě, že žalující strana v tomto sporu tvrdila, že lze i cestou daktyloskopickou zjistiti, zdali dítě pochází od určitého otce. Navrhla, aby byl vyžádán posudek od příslušného oddělení policejního ředitelství v Praze. Toto sdělilo však k dotazu soudu, že mu o zjišťování otcovství pomocí daktyloskopie není nic známo. Své tvrzení, že podobné zkoušky byly již s úspěchem provedeny, žalující strana ničím nedoložila. Frydrych.

*) Viz »Právní praksе«, roč. I., str. 39.

Přípustnost dovolání proti shodným rozsudkům nižších stolic při nízkém punktu.

Ustanovení o přípustnosti dovolání proti shodným rozsudkům nižších stolic obsahuje § 502, odst. 3 c. ř. s. (čl. I., č. 2 zákona č. 251/1934 Sb. z. a n., prodloužený zákonem č. 314/1936 Sb. z. a n. až do další zákonné úpravy), jenž zní: »Proti potvrzujícímu rozsudku odvolacího soudu není přípustné dovo-

lání, nepřevyšuje-li předmět sporu, o němž by měl dovolací soud rozhodnouti, na penězích nebo peněžité hodnotě 7000 Kč, nebo jde-li o výměru výživného ze zákona, leč by odvolací soud v rozsudku prohlásil dovolání za přípustné, protože jde o rozhodnutí zásadního významu.«

Nejvyšší soud zabýval se výkladem tohoto ustanovení v několika rozhodnutích, z nichž uvádíme:

Vážný č. 16.070: Byl-li ve sporu, jehož předmět na penězích nebo peněžité hodnotě nepřevyšuje 7000 Kč, ústně prohlášen potvrzující rozsudek odvolacího soudu a zároveň hodnota sporu stanovena pod 7000 Kč, aniž bylo prohlášeno dovolání za přípustné pro zásadní význam rozhodnutí, nelze dodatečně vysloviti přípustnost dovolání samostatným usnesením.

Vážný č. 16.508: I. Strany nejsou oprávněny navrhnouti, aby dovolání bylo prohlášeno za přípustné podle § 502, odst. 3 c. ř. s. ve znění čl. I., č. 2 zák. č. 251/1934 Sb. z. a n., prodlouženého čl. I. zák. č. 314/1936 Sb. z. a n.

II. Odvolací soud není oprávněn dodatečně prohlásiti dovolání za přípustné dodatečným rozhodnutím, a to ani v podobě »doplňovacího« rozsudku.

1. Na nové rozhodnutí nejvyššího soudu upozorňuje nás Dr. Vilém Haas, advokát v Mor. Ostravě:

Ve sporu pro 2305·80 Kč, v němž krajský soud civilní v Brně jako soud odvolací nevyhověl odvolání strany žalující proti rozsudku první instance, jímž žaloba byla zamítnuta, vyslovil odvolací soud přípustnost dovolání těmito slovy: »Jelikož jde o spornou právní otázku, byla vyslovena přípustnost dovolání.«

Dovolání strany žalující odmítl Nejvyšší soud usnesením ze dne 17. února 1938, Rv II 38/38 s tímto odůvodněním:

»Odvolací soud sice v napadeném rozsudku, jímž byl potvrzen rozsudek prvního soudu, vyslovil „přípustnost dovolání", ale neprohlásil ve výroku, ani v důvodech nedolíčil, že se přípustnost dovolání vyslovuje z důvodu, že jde o rozhodnutí zásadního významu, jak to předpisuje čl. I., č. 2 zákona č. 251/1934 Sb. z. a n., prodlouženého zákonem č. 314/1936 Sb. z. a n.

Odvolací soud nedal ani citací zákonných předpisů najevo, že opírá svůj výrok o toto ustanovení. Pouhá zmínka (v prvopise napadeného rozsudku), že jde „o spornou právní otázku", nestačí však k opodstatnění přípustnosti dovolání proti shodným rozsudkům nižších stolic ve sporu, jehož hodnota nepřevyšuje Kč 7.000·—, neboť pojem „sporné otázky" nekryje se s pojmem „zásadního významu rozhodnutí".

Bylo proto dovolání odmítnouti jako nepřípustné [§§ 502 (3) a 507 c. ř. s.].«

K tomu podotýká Dr. Haas, že v předmětném případě šlo o otázku přípustnosti exekuce proti Úrazové pojišťovně dělnické na základě nálezu rozhodčího soudu, proti kterému Úrazová pojišťovna dělnická podala odvolání k vrchnímu pojišťovacímu soudu. Podle § 1, bod 6 zák. č. 173/1934 Sb. z. a n. nemá odvolání nositele pojištění odkladného účinku, podle § 1, bod 19 ex. ř. jest však jen pravoplatný nález rozhodčího soudu Úrazové pojišť. dělnické exekučním titulem. Není tedy nejmenší pochybnosti, že jde o otázku zásadního významu a že odvolací soud z toho důvodu vyslovil přípustnost dovolání a pouze nedopatřením v enunciátu rozsudku uvedl, že jde »o spornou právní otázku« místo »o otázku zásadního významu«.

Kdyby právní otázka nebyla sporná, nebylo by vůbec došlo ke sporu. Jelikož však jde o otázku zásadního významu, navrhla žalující strana v odvolacím spise, aby v případě zamítnutí odvolání, byla vyslovena přípustnost dovolání a odvolací soud, uznav odůvodněnost a oprávněnost tohoto návrhu, vyslovil přípustnost dovolání. Tuto lze vysloviti jen tehdy, jde-li o otázku zásadního významu. Odvolací soud tedy pouhým vyslovením přípustnosti dovolání dal nepochybně najevo svůj názor, že jde o otázku zásadního významu.

Odmítl-li Nejvyšší soud přesto dovolání se shora uvedeným odů-

vodněním, jde podle názoru Dra Haase o formalistické rozhodnutí, neboť nebylo přihlíženo k zjevnému skutečnému úmyslu, nýbrž k zjevně nesprávnému vyjádření se odvolacího soudu.

Dr. Haas správně doporučuje proto, aby v podobných případech dovolatel si vyžadoval opravu rozsudku odvolacího soudu.

2. Nejnovější rozhodnutí nejvyš. soudu zaslal nám Dr. Jan Wertheimer, advokát v Praze:

Ve sporu pro Kč 2132·— potvrdil odvolací soud rozsudek prvého soudu s dodatkem »dovolání se prohlašuje za přípustné«.

Nejvyšší soud (rozh. ze dne 6. dubna 1938, Rv II 956/36) odmítl dovolání z těchto důvodů:

Dovolání čelí proti potvrzujícímu rozsudku odvolacího soudu a předmět sporu, o němž by měl dovolací soud rozhodnouti, nepřevyšuje 7000 Kč. Dovolání by bylo v tomto případě pokládati za přípustné jen tehdy, kdyby je odvolací soud v rozsudku prohlásil za přípustné podle čl. I., čís. 2 zákona č. 251/1934 a čl. I. zákona č. 314/1936 Sb. z. a n., protože jde o rozhodnutí zásadního významu.

Odvolací soud pojal sice do rozsudkového výroku stručnou doložku, že »dovolání se prohlašuje za přípustné«, ale to nestačí a nejvyšší soud není tím vázán při posuzování otázky přípustnosti dovolání, kterou jest mu řešiti z úřadu — ježto tím nebylo vyhověno jasnému předpisu zákona, který neposkytuje odvolacímu soudu oprávnění, aby prohlásil ve svém rozsudku dovolání za přípustné podle své libovůle, nýbrž udílí mu toto oprávnění jen výjimečně a za výslovného předpokladu, **že jde o rozhodnutí zásadního významu,** o čemž se tedy musí odvolací soud v rozsudku **zřetelně vysloviti.** Uvedený zákonný předpis jest vykládati přísně, protože jde o ustanovení výjimečné.

Ježto v souzené věci odvolací soud neprohlásil ve svém rozsudku ani výslovně, ani aspoň poukazem na ustanovení čl. I., čís. 2 zák. č. 251/1934 Sb. z. a n., že tu jde o rozhodnutí zásadního významu, nemá řečená jeho doložka právního významu a nejvyšší soud k ní nemůže přihlížeti.

Bylo proto dovolání jako nepřípustné odmítnouti (§ 507, odst. 1 c. ř. s.).

K tomu podotýká Dr. Wertheimer: Z rozhodnutí nejvyššího soudu není patrno, zda dodatek »protože jde o rozhodnutí zásadního významu«, po případě poukaz na ustanovení čl. I. zák. č. 251/1934 Sb. z. a n. má býti pojat do výroku rozsudečného aneb stačí-li, když tato poznámka jest uvedena v důvodech rozhodovacích.*)

Nejvyšší soud se zabýval zajisté otázkou, nejde-li tu snad o nedostatek rozhodovacích důvodů ve smyslu § 477, odst. 9 c. ř. s. Kdyby tomu tak bylo, byl by nejvyšší soud zrušil odvolací rozsudek jako zmatečný. Nejde tu ani o chybu nebo jinou patrnou nesprávnost ve smyslu § 419 c. ř. s., kterou možno odstraniti prostou opravou. Výrok odvolacího soudu o přípustnosti dovolání je podle své procesní povahy usnesením, proti kterému není podle § 519 c. ř. s. připuštěn rekurs.

Pokud se týká názoru, že odvolací soud nemůže dovolání připustiti podle své libovůle, sluší podotknouti, že řešení otázky, jde-li o rozhodnutí zásadního významu, je ponecháno volnému uvážení odvolacího soudu. Toto volné uvážení jest omezeno toliko po stránce formální. Stačí, když odvolací soud vysloví, že jde o rozhodnutí zásadního významu. Tento výrok však nelze ani napadnouti, ani přezkoumati po stránce materielní, totiž v tom směru, jde-li vpravdě o rozhodnutí zásadního významu.

*) V posledním čísle (1938/5) Deutsches Anwaltsblatt vyšlo právě rozhodnutí n. s. z 31. března 1938, Rv I 650/38, jež nasvědčuje tomu, že poukaz na zásadní význam, resp. na předmětné zákonné místo může býti obsažen i jen v odůvodnění rozsudku. — Pozn. redakce.